

Đề thi thử THPT quốc gia 2020-2021 môn Văn THPT Trần Quốc Tuấn**I. Đọc hiểu (3,0 điểm)**

Đọc đoạn trích:

Ôi lòng Bác bao la trong Di chúc
Vẫn hạt lúa củ khoai chân chất bình thường
Cả dân tộc khóc Người thương mình nhất
Người được thương trên tất cả người thương
Người suốt đời quên mình cho Tổ quốc
Khi ra đi chỉ dép lợp lớp chiến trường
Nguồn ánh sáng đến muôn đời chẳng tắt
Vượt cao hơn sự chết vẫn soi đường
Ba Đình nước nở và ròng rọc nước mắt
Muôn vàn tình thân yêu trùm lên khắp quê hương.
Ôi ta khóc tim ta dường như xé
Từ trái tim giọt lệ hóa câu nguyện
Ta chẳng giấu trước bạn bè quốc tế
Nỗi đau này cao cả thiêng liêng.

(Trích Muôn vàn tình thân yêu trùm lên khắp quê hương, Việt Phương, 100 bài thơ chọn lọc thế kỷ XX, NXB Hội Nhà văn, 2007, tr. 238)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Chỉ ra hai hình ảnh trong đoạn trích diễn tả sự tiếc thương vô hạn của mọi người trước sự kiện Bác Hồ qua đời.

Câu 3. Những dòng thơ sau giúp anh/chị hiểu gì về tâm lòng và lối sống của Bác?

Người suốt đời quên mình cho Tổ quốc

Khi ra đi chỉ dép lốp chiến trường

Câu 4. Anh/Chị hãy nhận xét về tình cảm của tác giả đối với vị lãnh tụ kính yêu được thể hiện trong đoạn trích.

II. Làm văn (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của tình yêu thương trong cuộc sống.

Câu 2 (5,0 điểm)

Sáng hôm sau, mặt trời lên bằng con sào, Tràng mới trở dậy. Trong người êm ái lửng lơ như người vừa ở trong giấc mơ đi ra. Việc hắn có vợ đến hôm nay hắn vẫn còn ngỡ ngàng như không phải.

Hắn chấp hai tay sau lưng lững thững bước ra sân. Ánh nắng buổi sáng mùa hè sáng lóa xói vào hai con mắt còn cay sè của hắn. Hắn chớp chớp liên hồi mấy cái, và bỗng vừa chợt nhận ra, xung quanh mình có cái gì vừa thay đổi mới mẻ, khác lạ. Nhà cửa, sân vườn hôm nay đều được quét tước, thu dọn sạch sẽ gọn gàng. Mấy chiếc quần áo rách như tổ đĩa vẫn vắt khươm mười niên ở một góc nhà đã thấy đem ra sân hong. Hai cái ang nước vẫn để khô cong ở dưới gốc ổi đã kín nước đầy ăm ắp. Đống rác mùn tung bành ngay lối đi đã hót sạch.

Ngoài vườn người mẹ đang lúi húi giẫy những bụi cỏ mọc nham nhở. Vợ hắn quét lại cái sân, tiếng chổi từng nhát kêu sần sật trên mặt đất. Cảnh tượng thật đơn giản, bình thường nhưng đối với hắn lại rất thấm thía cảm động. Bỗng nhiên hắn thấy hắn thương yêu gắn bó với cái nhà của hắn lạ lùng. Hắn đã có một gia đình. Hắn sẽ cùng vợ sinh con đẻ cái ở đây. Cái nhà như cái tổ ấm che mưa che nắng. Một nguồn vui sướng, phấn chấn đột ngột tràn ngập trong lòng. Bây giờ hắn mới thấy hắn nên người, hắn thấy hắn có bổn phận phải lo lắng cho vợ con sau này. Hắn xăm xăm chạy ra giữa sân, hắn cũng muốn làm một việc gì để dự phần tu sửa lại căn nhà.

(Trích Vợ nhặt, Kim Lân, Ngữ văn 12, Tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 30)

Phân tích hình tượng nhân vật Tràng trong đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét về cách nhìn của nhà văn về vẻ đẹp của người lao động.

Đáp án đề thi đề thi thử THPT quốc gia môn văn 2021 trường Trần Quốc Tuấn**I. Đọc hiểu**

Câu 1. Thể thơ của đoạn trích: thể thơ tự do.

Câu 2. Những hình ảnh trong đoạn trích diễn tả sự tiếc thương vô hạn của mọi người trước sự kiện Bác Hồ qua đời:

- Cả dân tộc khóc Người thương mình nhất
- Ba Đình nước nở và rờn rờn nước mắt
- Ôi ta khóc tim ta dường như xé
- Nỗi đau này cao cả thiêng liêng.

Câu 3. Tấm lòng và lối sống của Bác thể hiện qua các dòng thơ:

- Tấm lòng: Suốt cuộc đời, Bác luôn luôn sẵn sàng quên mình để hướng tới hoài bão lớn lao: đem lại độc lập tự do cho Tổ quốc và hạnh phúc của nhân dân.
- Lối sống: giản dị, thanh bạch.

Câu 4. Nhận xét về tình cảm của tác giả đối với vị lãnh tụ kính yêu được thể hiện trong đoạn trích:

- Trân trọng tấm lòng và công ơn trời biển của Bác đối với đất nước và nhân dân.
- Cảm phục trước lối sống giản dị và thanh cao của Bác.
- Cảm thấy tư tưởng, đạo đức và phong cách sống của Người mãi mãi là nguồn ánh sáng soi đường cho dân tộc qua mọi thế hệ.
- Cảm thấy tiếc thương và đau xót vô hạn khi Bác đã ra đi về cõi vĩnh hằng...

II. Làm văn**Câu 1.**

Thí sinh có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ ý nghĩa của tình yêu thương trong cuộc sống. Có thể theo hướng sau:

- Tình yêu thương là sự yêu quý, trân trọng, đồng cảm, thấu hiểu, chia sẻ, gắn bó, hòa hợp... giữa con người với nhau.

- Trong cuộc sống, tình yêu thương có nhiều ý nghĩa:

+ Tình yêu thương giúp con người đến gần với nhau hơn, gắn bó với nhau hơn...

+ Người đón nhận được tình yêu thương sẽ có thêm niềm tin vào cuộc sống và có động lực sống tốt hơn.

+ Giá trị của cuộc sống, mặt tốt của xã hội càng được nâng cao khi con người đối xử với nhau bằng tình yêu thương.

Lưu ý: Thí sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng và có thể trình bày theo những hướng khác nhau, nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức. và pháp luật.

Câu 2.

Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:

*** Giới thiệu khái quát về tác giả Kim Lân (0,25 điểm), tác phẩm “Vợ nhặt” và đoạn trích nêu ở đề bài (0,25 điểm)**

*** Phân tích hình tượng nhân vật Tràng trong đoạn trích:**

- Trong buổi sáng đầu tiên sau khi có vợ, Tràng thực sự thấy cuộc đời mình từ đây đã thay đổi hẳn: “Trong người êm ái lửng lơ như vừa ở trong giấc mơ đi ra”.

- Niềm hạnh phúc lớn quá, đột ngột quá khiến anh “vẫn còn ngỡ ngàng như không phải”.

- Rồi cái “ngỡ ngàng” dịu ngọt vô hình kia cũng nhanh chóng trở thành niềm vui hữu hình cụ thể:

+ Tràng “chợt nhận ra xung quanh mình có cái gì vừa thay đổi mới mẻ, khác lạ”.

+ Nhìn quang cảnh gia đình sạch sẽ và ấm áp do bàn tay của người vợ và người mẹ, anh cảm thấy “thâm thía cảm động”.

- Dường như tác giả cũng lắng lòng chia sẻ niềm hạnh phúc đối với nhân vật của mình: “Bỗng nhiên hẳn thấy hẳn thương yêu gắn bó với cái nhà của hẳn lạ lùng. Hẳn đã có một gia đình. Hẳn sẽ cùng vợ sinh con đẻ cái ở đấy. Cái nhà như cái tổ ấm che mưa che nắng”. Đó là một điều thật bình dị. nhưng có ý nghĩa vô cùng lớn lao trong cuộc đời Tràng.

- Tràng cảm thấy có một niềm vui lâng lâng trộn lẫn cả thực và mơ: “Một nguồn vui sướng, phấn chấn đột ngột tràn ngập trong lòng”.

- Chi tiết “Hắn xăm xăm chạy ra giữa sân, hắn cũng muốn làm một việc gì để dự phần tu sửa lại căn nhà” là một đột biến quan trọng, một bước ngoặt đổi thay cả số phận lẫn tính cách của Tràng: từ khổ đau sang hạnh phúc, từ chán đời sang yêu đời, từ ngây dại sang tinh táo...

- Và trong những giờ phút có tính chất bước ngoặt ấy, Tràng bỗng thấy mình trưởng thành, càng thấy được ý thức về bản phận và trách nhiệm:

“Bây giờ hắn mới thấy hắn nên người, hắn thấy hắn có bản phận phải lo lắng cho vợ con sau này”. Rõ ràng, Tràng đã thật sự “phục sinh tâm hồn” trước cuộc đời mới.

*** Đánh giá chung:**

- Dù chỉ trong một đoạn văn ngắn nhưng Kim Lân đã khắc họa nhân vật Tràng với đầy đủ ngôn ngữ, diện mạo, hành động, tính cách và diễn biến tâm trạng tinh tế.

- Thông qua việc xây dựng hình tượng nhân vật Tràng trong đoạn trích, nhà văn muốn nhắn gửi đến độc giả những “thông điệp nghệ thuật” giàu ý nghĩa nhân sinh (Nêu tư tưởng nhân đạo của tác phẩm).

*** Nhận xét về cách nhìn của nhà văn về vẻ đẹp của người lao động:**

- Nhân vật Tràng là nhân vật điển hình cho người lao động nghèo khổ nhưng có vẻ đẹp tâm hồn đáng quý: giàu tình thương, tràn đầy niềm hi vọng và có tinh thần lạc quan; dù bất cứ hoàn cảnh đen tối nào vẫn luôn khao khát một cuộc sống gia đình hạnh phúc và tin tưởng vào cuộc sống tương lai...Điều đó thể hiện cái nhìn đầy nhân hậu, giàu tình yêu thương và lạc quan của nhà văn đối với người lao động. Đặc biệt, nhà văn đã phát hiện ra những vẻ đẹp đáng quý của họ ngay cả khi rơi vào hoàn cảnh khốn cùng nhất. Chính nhà văn đã từng giải bày: “Khi viết về con người năm đói người ta hay nghĩ đến những con người chỉ nghĩ đến cái chết. Tôi muốn viết một truyện ngắn nhưng những con người ấy không nghĩ đến cái chết mà vẫn hướng tới cuộc sống, vẫn hi vọng, vẫn tin tưởng vào tương lai. Họ vẫn muốn sống, sống cho ra con người”.

- Hình tượng nhân vật Tràng còn là minh chứng tiêu biểu thể hiện cách nhìn của nhà văn về cuộc đời người lao động theo chiều hướng tích cực: đi từ bóng tối vươn ra ánh sáng (khác với các tác phẩm hiện thực phê phán trước Cách mạng tháng Tám).